

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
της 25ης Οκτωβρίου 2005 *

Στην υπόθεση T-298/02,

Anna Herrero Romeu, υπάλληλος της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, κάτοικος Βρυξελλών (Βέλγιο), εκπροσωπούμενη από τους δικηγόρους J. García-Gallardo Gil-Fournier, J. Guillem Carrau, D. Domínguez Pérez και A. Sayagués Torres,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από τον J. Currall, επικουρούμενο από τους δικηγόρους J. Rivas-Andrés και J. Gutiérrez Gisbert, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

καθής,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

με αντικείμενο αίτημα περί ακυρώσεως της αποφάσεως της Επιτροπής της 10ης Ιουνίου 2002, με την οποία δεν αναγνωρίστηκε στην προσφεύγουσα το δικαίωμα επί του επιδόματος αποδημίας του άρθρου 4 του παραρτήματος VII του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των Υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, καθώς και επί των συνδεομένων με το επίδομα αυτό αποζημιώσεων,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. D. Cooke, πρόεδρο, R. García-Valdecasas και V. Trstenjak, δικαστές,

γραμματέας: J. Palacio González, κύριος υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 16ης και της 17ης Φεβρουαρίου 2005,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

- ¹ Το άρθρο 69 του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των Υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (στο εξής: ΚΥΚ), όπως ίσχυε στο πλαίσιο της υπό κρίση υποθέσεως, ορίζει ότι το επίδομα αποδημίας είναι ίσο με το 16 % του συνολικού ποσού του βασικού μισθού, καθώς και του επιδόματος στέγης και του επιδόματος συντηρούμενων τέκνων τα οποία δικαιούται ο υπάλληλος.

2 Σύμφωνα με το άρθρο 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ:

«Το επίδομα αποδημίας, ίσο με το 16 % του συνολικού ποσού του βασικού μισθού, καθώς και του επιδόματος [στέγης] και του επιδόματος συντηρούμενων τέκνων, τα οποία δικαιούται ο υπάλληλος, χορηγείται:

α) στον υπάλληλο:

— ο οποίος δεν είναι και δεν υπήρξε ποτέ υπήκοος του κράτους στο έδαφος του οποίου ευρίσκεται ο τόπος υπηρεσίας του

και

— ο οποίος δεν είχε μόνιμη διαμονή ή δεν άσκησε κατά συνήθη τρόπο, επί πέντε έτη λήγοντα έξι μήνες πριν από την ανάληψη των καθηκόντων του, την κυρία επαγγελματική δραστηριότητά του στο ευρωπαϊκό έδαφος του εν λόγω κράτους. Για την εφαρμογή της παρούσας διάταξης δεν λαμβάνονται υπόψη οι καταστάσεις που προκύπτουν από την παροχή υπηρεσιών σε άλλο κράτος ή διεθνή οργανισμό·

[...]»

Το ιστορικό της διαφοράς

- 3 Η προσφεύγουσα, ισπανικής ιθαγενείας, άσκησε την επαγγελματική της δραστηριότητα μεταξύ του Ιανουαρίου 1993 και του Νοεμβρίου 2001 στην αντιπροσωπεία, στις Βρυξέλλες, του Patronat Català Pro Europa (στο εξής: Patronat), που αποτελεί φορέα ο οποίος διαχειρίζεται τα συμφέροντα της Κυβέρνησης της Αυτόνομης Κοινότητας της Καταλονίας (Comunidad Autónoma de Cataluña) προβαίνοντας σε ενέργειες προς τα κοινοτικά όργανα στις Βρυξέλλες, βάσει συμβάσεως που συνήψε στις 15 Ιανουαρίου 1993 με το Patronat.
- 4 Στις 16 Νοεμβρίου 2001, η προσφεύγουσα προσελήφθη από την Επιτροπή ως υπάλληλος. Η περίοδος των πέντε ετών, που διαλαμβάνεται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', δεύτερη περίπτωση, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ σε σχέση με το δικαίωμα επί του επιδόματος αποδημίας και η οποία αποκαλείται «περίοδος αναφοράς», εκτεινόταν, εν προκειμένω, μεταξύ της 16ης Μαΐου 1996 και της 15ης Μαΐου 2001.
- 5 Στις 19 Νοεμβρίου 2001, η προσφεύγουσα συζήτησε με τις υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης (ΓΔ) «Προσωπικό και διοίκηση» για να καθοριστούν τα δικαιώματά της και να συμπληρωθεί η προσωπική της καρτέλα αναλήψεως υπηρεσίας. Κατά τη συνάντηση αυτή, πληροφορήθηκε προφορικός ότι δεν μπορούσε, προσωρινώς, να της χορηγηθεί το επίδομα αποδημίας. Η προσωπική καρτέλα που καταρτίστηκε κατά την ημερομηνία αυτή ανέφερε επίσης ότι δεν μπορούσε να της χορηγηθεί το ως άνω επίδομα.
- 6 Στις 18 Ιανουαρίου 2002, η προσφεύγουσα απέστειλε σημείωμα στον προϊστάμενο της μονάδας «Διαχείριση των ατομικών δικαιωμάτων» της ΓΔ «Προσωπικό και διοίκηση», με την οποία ζήτησε να της γνωστοποιηθούν οι υφιστάμενες διατάξεις σχετικά με τις αποζημιώσεις των νέων υπαλλήλων που έχουν στο παρελθόν εργαστεί για τις αντιπροσωπείες των περιφερειών στις Βρυξέλλες. Δεδομένου ότι το σημείωμα αυτό δεν έλαβε καμία απάντηση εκ μέρους της Επιτροπής, η προσφεύγουσα επανέλαβε την αίτησή της με επιστολή της 14ης Φεβρουαρίου 2002.

- 7 Στις 14 Φεβρουαρίου 2002, η προσφεύγουσα υπέβαλε διοικητική ένσταση, βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, κατά της αποφάσεως της 19ης Νοεμβρίου 2001.
- 8 Με απόφαση της 10ης Ιουνίου 2002, η Αρμόδια για τους Διορισμούς Αρχή (στο εξής: ΑΔΑ) απέρριψε τη διοικητική ένσταση της προσφεύγουσας. Από την απόφαση αυτή προκύπτει ότι το επίδομα αποδημίας και οι συναφείς αποζημιώσεις δεν χορηγήθηκαν στην προσφεύγουσα κατ' εφαρμογήν του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, με το αιτιολογικό ότι κατοικούσε και ασκούσε την επαγγελματική της δραστηριότητα στις Βρυξέλλες επί πέντε έτη λήγοντα έξι μήνες πριν από την ανάληψη των καθηκόντων της. Ειδικότερα, η ΑΔΑ θεώρησε ότι η επαγγελματική της δραστηριότητα στην υπηρεσία του Patronat δεν μπορούσε να εξομοιωθεί με «παροχή υπηρεσιών σε άλλο κράτος» κατά την έννοια της εξαιρέσεως που προβλέπει το εν λόγω άρθρο 4 και, κατά συνέπεια, μπορούσε να ληφθεί υπόψη.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

- 9 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου την 1η Οκτωβρίου 2002, η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή.
- 10 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Πρωτοδικείο (πρώτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία. Το Πρωτοδικείο, λαμβάνοντας μέτρα οργάνωσης της διαδικασίας, κάλεσε τους διαδίκους, καθώς και το Βασίλειο της Ισπανίας, να προσκομίσουν ορισμένα έγγραφα και να απαντήσουν σε γραπτές ερωτήσεις. Οι διάδικοι και το Βασίλειο της Ισπανίας ανταποκρίθηκαν εμπροθέσμως στα αιτήματα αυτά.

11 Οι διάδικοι αγόρευσαν και απάντησαν στις ερωτήσεις που έθεσε το Πρωτοδικείο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση που διεξήχθη στις 16 και στις 17 Φεβρουαρίου 2005.

12 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να ακυρώσει την απόφαση της 10ης Ιουνίου 2002, με την οποία δεν της αναγνωρίστηκε το δικαίωμα επί του επιδόματος αποδημίας και των συναφών αποζημιώσεων,
- να καταδικάσει την Επιτροπή στο σύνολο των δικαστικών εξόδων, συμπεριλαμβανομένων των εξόδων που προκλήθηκαν από τη διοικητική φάση της διαδικασίας.

13 Η Επιτροπή ζητεί από το Πρωτοδικείο:

- να απορρίψει την προσφυγή ως αβάσιμη,
- να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά της έξοδα.

Σκεπτικό

Επί του αντικειμένου της διαφοράς

14 Μολονότι τα αιτήματα της προσφεύγουσας αφορούν την ακύρωση της απόφασεως της Επιτροπής της 10ης Ιουνίου 2002, με την οποία απορρίφθηκε η διοικητική

ένσταση που υποβλήθηκε στις 14 Φεβρουαρίου 2002, βάσει του άρθρου 90, παράγραφος 2, του ΚΥΚ, κατά της αποφάσεως της 19ης Νοεμβρίου 2001, η παρούσα προσφυγή έχει ως αποτέλεσμα, κατά πάγια νομολογία, να θέσει υπό την κρίση του Πρωτοδικείου την βλαπτική πράξη κατά της οποίας υποβλήθηκε η διοικητική ένσταση (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 9ης Ιουλίου 1997, T-156/95, Echaux Brigaldi κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1995, σ. I-A-171 και II-509, σκέψη 23, και της 15ης Δεκεμβρίου 1999, T-300/97, Latino κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1999, σ. II-1263, σκέψη 30). Εντεύθεν προκύπτει ότι η παρούσα προσφυγή αποσκοπεί επίσης στην ακύρωση της αποφάσεως της Επιτροπής της 19ης Νοεμβρίου 2001, με την οποία δεν αναγνωρίστηκε στην προσφεύγουσα το δικαίωμα επί του επιδόματος αποδημίας και επί των συναφών αποζημιώσεων.

Επί του επιδόματος αποδημίας

- 15 Η προσφεύγουσα προβάλλει, κατ' ουσίαν, τέσσερις λόγους ακυρώσεως προς στήριξη της προσφυγής της. Με τον πρώτο λόγο, προβάλλει την παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ. Ο δεύτερος λόγος αντλείται από πλάνη περί την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών. Ο τρίτος λόγος αφορά την παράβαση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως. Τέλος, ο τέταρτος λόγος στηρίζεται στην παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως.

Επί του πρώτου λόγου, που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 16 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι δικαιούται το επίδομα αποδημίας και ότι η Επιτροπή ερμήνευσε εσφαλμένα την εξαίρεση που προβλέπει το άρθρο 4,

παράγραφος 1, στοιχείο α', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ. Η επαγγελματική της δραστηριότητα στο πλαίσιο του Patronat στις Βρυξέλλες έπρεπε να θεωρηθεί «παροχή υπηρεσιών σε άλλο κράτος», εν προκειμένω δε στο Ισπανικό Κράτος, και, κατά συνέπεια, η περίοδος αυτή εργασίας έπρεπε να «εξουδετερωθεί» από την εξαίρεση που προβλέπει το άρθρο 4 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ και να μη ληφθεί υπόψη για τον καθορισμό της περιόδου αναφοράς.

- 17 Πρώτον, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η νομολογία του Δικαστηρίου έχει δημιουργήσει μια κοινοτική έννοια του κράτους η οποία ανταποκρίνεται μερικώς στην έννοια του κράτους, όπως αυτή προβλέπεται στην εσωτερική έννομη τάξη κάθε κράτους μέλους. Έτσι, το Δικαστήριο έχει θεωρήσει ότι οι δημόσιες αρχές που εμπίπτουν στην έννοια του κράτους είναι τόσο η κεντρική κυβέρνηση όσο και οι δικαστικές και νομοθετικές αρχές, οι αποκεντρωμένοι φορείς, καθώς και ορισμένοι οργανισμοί που θεωρούνται δημιουργήματα του κράτους (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 26ης Φεβρουαρίου 1986, 152/84, Marshall, Συλλογή 1986, σ. 723, και της 10ης Μαρτίου 1987, 199/85, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 1987, σ. 1039). Επί πλέον, το Δικαστήριο έχει διευκρινίσει ότι το κράτος επιτελεί τόσο παραδοσιακές λειτουργίες κυριαρχίας ή εξουσίας όσο και λειτουργίες οικονομικού παρεμβατισμού, οι οποίες ασκούνται τόσο από τις δημόσιες αρχές όσο και από οργανισμούς δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 17ης Δεκεμβρίου 1980, 149/79, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή τόμος 1980/III, σ. 537, και της 30ής Ιανουαρίου 1985, 290/83, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 1985, σ. 439).

- 18 Δεύτερον, η προσφεύγουσα διατυπώνει ορισμένες σκέψεις σχετικά με την έννοια του κράτους στην ισπανική έννομη τάξη. Έτσι, υπενθυμίζει ότι το ισπανικό Σύνταγμα εγκαθίδρυσε μια βαθιά αποκεντρωμένη έννομη τάξη, η οποία αποκαλείται «Κράτος των Αυτονομιών» και χαρακτηρίζεται από κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ της κεντρικής διοίκησης και των αυτόνομων κοινοτήτων. Όσον αφορά τις αρμοδιότητες στον τομέα του κοινοτικού δικαίου, το Tribunal Constitucional (ισπανικό Συνταγματικό Δικαστήριο) θεώρησε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν αποτελούσε διεθνή χώρα και ότι τα ζητήματα που αφορούν την κοινοτική έννομη τάξη πρέπει να εξομοιώνονται με τα ζητήματα εσωτερικής τάξεως. Ειδικότερα, το Tribunal Constitucional είπε με την απόφασή του 165/1994 της 26ης Μαΐου 1994 (παράρτημα Β.2 του υπομνήματος αντικρούσεως) ότι, αντίθετα προς τις διεθνείς σχέσεις όπου η αποκλειστική αρμοδιότητα ανήκει στην κεντρική

κυβέρνηση, «οι αυτόνομες κοινότητες ενδιαφέρονται άμεσα για τη δραστηριότητα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων». Κατά συνέπεια, η κατανομή των αρμοδιοτήτων υποχρεώνει τις αυτόνομες κοινότητες να παρακολουθούν την εξέλιξη των νομοθετικών δραστηριοτήτων των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων, καθόσον αυτές αποτελούν, σε πολλές περιπτώσεις, τις αρχές οι οποίες είναι αρμόδιες για τη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο της κοινοτικής νομοθεσίας και οι οποίες υφίστανται επί πλέον τα άμεσα αποτελέσματά της, πράγμα που δικαιολογεί την ύπαρξη των γραφείων εκπροσώπησης των αυτόνομων κοινοτήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

- 19 Επιπλέον, η προσφεύγουσα περιγράφει τα διάφορα μέσα που δημιουργήθηκαν για τη διευκόλυνση της διαχείρισης των ευρωπαϊκών υποθέσεων από την Ισπανική κεντρική Κυβέρνηση και τις αυτόνομες κοινότητες, όπως είναι η «Conferencia para los asuntos relativos a las Comunidades Europeas (CARCE)» (διάσκεψη για τις υποθέσεις που αφορούν τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες), που δημιουργήθηκε το 1992 με σκοπό την αύξηση της συνεργασίας μεταξύ της κεντρικής κυβέρνησης και των αυτόνομων κοινοτήτων στα κοινοτικά θέματα. Σύμφωνα με τις συμφωνίες που συνήφθησαν στο πλαίσιο αυτό, οι αυτόνομες κοινότητες μετέχουν από το 1998 και μετά στις συσκέψεις των συμβουλευτικών επιτροπών στις οποίες προεδρεύει η Επιτροπή και, επιπλέον, το προσωπικό των αυτόνομων κοινοτήτων και της Μόνιμης Αντιπροσωπείας του Βασιλείου της Ισπανίας πραγματοποιεί τεχνικές τομεακές συσκέψεις για να εξασφαλισθεί η παρακολούθηση των εργασιών του Συμβουλίου και των κοινοτικών νομοθετικών πρωτοβουλιών. Επιπλέον, το προσωπικό που εργάζεται για τις αντιπροσωπείες των αυτόνομων κοινοτήτων υπόκειται στο ίδιο καθεστώς ασφάλισης υγειονομικής περίθαλψης (πρόσβαση στον ισπανικό οργανισμό κοινωνικής ασφάλισης μέσω των εντύπων E 111 και E 106) και στο ίδιο φορολογικό καθεστώς (άρθρο 19 της συμβάσεως που συνήφθη το 1970 μεταξύ του Βασιλείου της Ισπανίας και του Βασιλείου του Βελγίου προκειμένου να αποφευχθεί η διπλή φορολογία των εισοδημάτων, στο εξής: σύμβαση περί της διπλής φορολογίας) με αυτό στο οποίο υπόκειται το διπλωματικό προσωπικό της Μόνιμης Αντιπροσωπείας του Βασιλείου της Ισπανίας.

- 20 Τρίτον, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, στην περίπτωση της Αυτόνομης Κοινότητας της Καταλονίας, το Patronat αποτελεί τον οργανισμό δημοσίου δικαίου που δημιούργησε το 1982 η Καταλανική Κυβέρνηση ενόψει της προσχωρήσεως του Βασιλείου της Ισπανίας στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες και ο οποίος, από την ημερομηνία αυτή και μετά, παρακολουθεί και μετέχει στην κοινοτική νομοθετική εξέλιξη, υπερασπιζόμενος τα συμφέροντα και πλαισιώνοντας τις ανησυχίες και τις προσμονές της εν λόγω αυτόνομης κοινότητας. Ο οργανισμός αυτός αποτελεί

συνεπώς αναπόσπαστο τμήμα της διοίκησης της Αυτόνομης Κοινότητας της Καταλονίας και, κατά συνέπεια, του Ισπανικού Κράτους, οπότε οι υπηρεσίες που η προσφεύγουσα παρέσχε στο Patronat έχουν τον χαρακτήρα παροχής υπηρεσιών στο Ισπανικό Κράτος.

- 21 Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι, ναί μεν είναι σαφές ότι στην έννοια του κράτους πρέπει να δίδεται αυτοτελής ερμηνεία, πλην όμως η έννοια που στηρίζεται στις εσωτερικές έννομες τάξεις των κρατών μελών δεν αλλοιώνει την εξαίρεση του άρθρου 4 του παραρτήματος 7 του ΚΥΚ, καθόσον και η ίδια η Επιτροπή δέχθηκε κατά τη συζήτηση για την ανάληψη υπηρεσίας ότι, στην περίπτωση των ομοσπονδιακών κρατών, οι υπηρεσίες που παρέχει το προσωπικό των περιφερειακών φορέων εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εξαιρέσεως. Περαιτέρω, από μια τέτοια αυτοτελή έννοια δεν προκύπτει ότι κάθε δημοτικός φορέας παρέχει υπηρεσίες για το κράτος, καθόσον, αντίθετα προς τους φορείς αυτούς, οι αρμοδιότητες των αυτόνομων κοινοτήτων δεν απονεμήθηκαν από το κράτος, αλλά αποτελούν ίδιες αρμοδιότητες προβλεπόμενες στο ισπανικό Σύνταγμα. Τέλος, η προσφεύγουσα διευκρινίζει ότι δεν προσπαθεί να εξομοιώσει την προσωπική της κατάσταση με την κατάσταση του διπλωματικού σώματος, αλλά με την κατάσταση του προσωπικού μιας Μόνιμης Αντιπροσωπείας που δεν ανήκει στο διπλωματικό σώμα. Αν όμως η διπλωματική ασυλία αποτελούσε καθοριστικό στοιχείο, δεν θα υπήρχε κανένας λόγος να εφαρμοστεί η προαναφερθείσα εξαίρεση σε όλο το προσωπικό μιας τέτοιας αντιπροσωπείας, όπως πράττει η Επιτροπή.

- 22 Η Επιτροπή φρονεί ότι, ναί μεν είναι αληθές ότι οι ισπανικές αυτόνομες κοινότητες έχουν μια σειρά ιδίων αρμοδιοτήτων που τους μεταβιάστηκαν ευθέως από τη γενική διοίκηση του κράτους κατ' εφαρμογήν του ισπανικού Συντάγματος, πλην όμως τούτο δεν σημαίνει ότι οι αυτόνομες κοινότητες αποτελούν κράτη ούτε ότι το έργο που παρέχεται στο πλαίσιο του Patronat θεωρείται παροχή υπηρεσιών σε κράτος, κατά την έννοια της εξαιρέσεως που προβλέπει το άρθρο 4 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 23 Κατά πάγια νομολογία, ο λόγος υπάρξεως του επιδόματος αποδημίας είναι να αντισταθμιστούν τα ιδιαίτερα βάρη και μειονεκτήματα που προκύπτουν από τη

μόνιμη άσκηση καθηκόντων σε χώρα με την οποία ο υπάλληλος δεν έχει δημιουργήσει διαρκή δεσμό πριν από την ανάληψη των καθηκόντων του (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 30ής Μαρτίου 1993, T-4/92, Βαρδάκας κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. II-357, σκέψη 39· της 14ης Δεκεμβρίου 1995, T-72/94, Διαμαντάρας κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1995, σ. I-A-285 και II-865, σκέψη 48, και της 28ης Σεπτεμβρίου 1999, T-28/98, J κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1999, σ. I-A-185 και II-973, σκέψη 32). Για να μπορούν να δημιουργηθούν τέτοιοι διαρκείς δεσμοί και να απολέσει έτσι ο υπάλληλος το δικαίωμα του επιδόματος αποδημίας, ο νομοθέτης απαιτεί να είχε ο υπάλληλος τη συνθήκη διαμονή του ή να είχε ασκήσει την κύρια επαγγελματική του δραστηριότητα επί πέντε έτη στη χώρα του τόπου υπηρεσίας του (προπαρατεθείσα απόφαση Διαμαντάρας κατά Επιτροπής, σκέψη 48).

24 Πρέπει επίσης να υπομνησθεί ότι το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', δεύτερη περίπτωση, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ προβλέπει εξαίρεση υπέρ των προσώπων που παρέσχον υπηρεσίες σε άλλο κράτος ή σε διεθνή οργανισμό κατά την περίοδο αναφοράς των πέντε ετών που λήγει έξι μήνες πριν από την ανάληψη των καθηκόντων τους. Ο λόγος υπάρξεως της εξαίρεσεως αυτής είναι το ότι, υπό τέτοιες συνθήκες, τα πρόσωπα αυτά δεν μπορούν να θεωρηθούν ότι έχουν δημιουργήσει μόνιμους δεσμούς με τη χώρα υπηρεσίας τους λόγω του προσωρινού χαρακτήρα της αποσπασεώς τους στη χώρα αυτή (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 15ης Ιανουαρίου 1981, 1322/79, Vutera κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 127, σκέψη 8, και της 2ας Μαΐου 1985, 246/83, De Angelis κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 1253, σκέψη 13).

25 Η προσφεύγουσα ανέλαβε καθήκοντα στην Επιτροπή στις 16 Νοεμβρίου 2001 και, κατά συνέπεια, η περίοδος αναφοράς που πρέπει να ληφθεί υπόψη για την εφαρμογή του άρθρου 4 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ είναι αυτή που περιλαμβάνεται μεταξύ της 16ης Μαΐου 1996 και της 15ης Μαΐου 2001. Δεν αμφισβητείται ότι, κατά την περίοδο αυτή αναφοράς, η προσφεύγουσα άσκησε την κύρια επαγγελματική της δραστηριότητα στην αντιπροσωπεία του Patronat στις Βρυξέλλες.

26 Το ζήτημα που τίθεται στην υπό κρίση υπόθεση είναι αν η εργασία που παρέσχε η προσφεύγουσα για την αντιπροσωπεία του Patronat στις Βρυξέλλες πρέπει να θεωρηθεί, όπως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, παροχή υπηρεσίας σε κράτος, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ.

- 27 Κατά πάγια νομολογία, από τις επιταγές που απορρέουν τόσο από την ενιαία εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου όσο και από την αρχή της ισότητας προκύπτει ότι το γράμμα μιας διατάξεως του κοινοτικού δικαίου που δεν περιέχει καμία ρητή παραπομπή στο δίκαιο των κρατών μελών για τον προσδιορισμό της έννοιας και του περιεχομένου της πρέπει κανονικά να ερμηνεύεται, σε όλη την Κοινότητα, κατά τρόπο αυτοτελή και ενιαίο, με βάση το πλαίσιο της διατάξεως και τον σκοπό που επιδιώκει η οικεία κανονιστική ρύθμιση. Πάντως, ακόμη και ελλείψει τέτοιας ρητής παραπομπής, η εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου μπορεί να συνεπάγεται ενδεχομένως αναφορά στο δίκαιο των κρατών μελών όταν ο κοινοτικός δικαστής δεν μπορεί να ανεύρει στο κοινοτικό δίκαιο ή στις γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου τα στοιχεία που του επιτρέπουν να προσδιορίσει το περιεχόμενο και την έκταση κοινοτικής διατάξεως με αυτοτελή ερμηνεία (βλ., απόφαση του Δικαστηρίου της 18ης Ιανουαρίου 1984, 327/82, Ekro, Συλλογή 1984, σ. 107, σκέψη 11· απόφαση του Πρωτοδικείου της 18ης Δεκεμβρίου 1992, T-43/90, Díaz García κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1992, σ. II-2619, σκέψη 36· της 28ης Ιανουαρίου 1999, T-264/97, D κατά Συμβουλίου, Συλλογή Υπ.Υπ. 1999, σ. I-A-1 και II-1, σκέψεις 26 και 27, επιβεβαιωθείσα με την απόφαση του Δικαστηρίου της 31ης Μαΐου 2001, C-122/99 P και C-125/99 P, D και Σουηδία κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2001, σ. I-4319).
- 28 Εν προκειμένω, το κοινοτικό δίκαιο και, ιδίως, ο ΚΥΚ παρέχουν επαρκείς ενδείξεις βάσει των οποίων μπορεί να διευκρινιστεί το περιεχόμενο του άρθρου 4 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ και, κατά συνέπεια, να δοθεί αυτοτελής ερμηνεία στην έννοια του κράτους σε σχέση με τα διάφορα εθνικά δίκαια, όπως και οι ίδιοι οι διάδικοι δέχθηκαν με τα υπομνήματά τους.
- 29 Πρώτον, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι από τη γενική οικονομία της Συνθήκης προκύπτει ότι ο όρος «κράτος μέλος», κατά την έννοια των θεσμικών διατάξεων, αναφέρεται μόνο στις κυβερνητικές αρχές των κρατών μελών και δεν μπορεί να καλύψει και τις κυβερνήσεις των περιφερειών ή των αυτόνομων κοινοτήτων, όποια και αν είναι η έκταση των αρμοδιοτήτων που τους αναγνωρίζονται. Η αποδοχή του αντιθέτου θα έθιγε τη θεσμική ισορροπία που εγκαθιδρύουν οι συνθήκες, οι οποίες καθορίζουν κυρίως τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα κράτη μέλη, ήτοι τα συμβαλλόμενα κράτη στις ιδρυτικές συνθήκες και στις συνθήκες προσχωρήσεως, συμμετέχουν στη λειτουργία των κοινοτικών οργάνων (διατάξεις του Δικαστηρίου της 21ης Μαρτίου 1997, C-95/97, Région wallonne κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. I-1787, σκέψη 6, και της 1ης Οκτωβρίου 1997, C-180/97, Regione Toscana κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. I-5245, σκέψη 6).

- 30 Δεύτερον, κατά πάγια νομολογία, οι διατάξεις του ΚΥΚ, που αποσκοπούν στη ρύθμιση των εννόμων σχέσεων μεταξύ των θεσμικών οργάνων και των υπαλλήλων δημιουργώντας αμοιβαία δικαιώματα και υποχρεώσεις, περιλαμβάνουν ακριβή ορολογία, η αναλογική επέκταση της οποίας σε μη προβλεπόμενες περιπτώσεις αποκλείεται (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 16ης Μαρτίου 1971, 48/70, Bernardi κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 713, σκέψεις 11 και 12, και της 20ής Ιουνίου 1985, 123/84, Klein κατά Επιτροπής, Συλλογή 1985, σ. 1907, σκέψη 23· απόφαση του Πρωτοδικείου της 19ης Ιουλίου 1999, T-74/98, Mammarella κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1999, σ. I-A-151 και II-797, σκέψη 38).
- 31 Στο άρθρο 4 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, ο νομοθέτης επέλεξε τον όρο «κράτος», ενώ υφίσταντο ήδη, κατά τον χρόνο της θεσπίσεως του ΚΥΚ, κράτη μέλη με ομοσπονδιακή ή περιφερειακή δομή, όπως η Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, και όχι μόνο κράτη με συγκεντρωτική εσωτερική δομή. Επομένως, αν ο κοινοτικός νομοθέτης είχε θελήσει να εισαγάγει τις πολιτικές υποδιαίρεσεις ή τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης στο εν λόγω άρθρο, θα το είχε πράξει ρητώς. Θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι οι συντάκτες του ΚΥΚ δεν είχαν την πρόθεση να περιλάβουν τις πολιτικές υποδιαίρεσεις ενός κράτους, όπως είναι οι κυβερνήσεις των περιφερειών, των αυτόνομων κοινοτήτων ή άλλων τοπικών φορέων στην έκφραση «παροχή υπηρεσιών σε άλλο κράτος» που περιλαμβάνεται στο ίδιο άρθρο.
- 32 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι η έννοια του «κράτους» που διαλαμβάνεται στο άρθρο 4 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ καλύπτει μόνο το κράτος ως νομικό πρόσωπο και ενιαίο υποκείμενο του διεθνούς δικαίου και τα κυβερνητικά όργανά του. Μια ερμηνεία όπως αυτή την οποία προτείνει η προσφεύγουσα θα μπορούσε να οδηγήσει, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, στο να θεωρηθούν κράτη όλοι οι δημόσιοι φορείς που έχουν ίδια νομική προσωπικότητα και στους οποίους η κεντρική κυβέρνηση έχει μεταβιβάσει εσωτερικές αρμοδιότητες, συμπεριλαμβανομένων των δήμων ή όλων των φορέων στους οποίους η διοίκηση έχει μεταβιβάσει λειτουργίες.
- 33 Επομένως, η έκφραση «παροχή υπηρεσιών σε άλλο κράτος», που διαλαμβάνεται στο άρθρο 4 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, πρέπει να ερμηνευθεί ως μη αναφερόμενη στις υπηρεσίες που παρέχονται στις κυβερνήσεις των πολιτικών υποδιαίρεσεων των κρατών.

- 34 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι οι υπηρεσίες που η προσφεύγουσα παρέσχε στην αντιπροσωπεία του Patronat στις Βρυξέλλες δεν μπορούν να θεωρηθούν ότι συνιστούν παροχή υπηρεσιών σε κράτος κατά την έννοια του άρθρου 4 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ.
- 35 Η εκτίμηση αυτή δεν μπορεί να τεθεί εν αμφιβόλω από το επιχείρημα της προσφεύγουσας που αντλείται από την ύπαρξη μιας αυτοτελούς εννοίας του κράτους στο κοινοτικό δίκαιο η οποία περιλαμβάνει τους αποκεντρωμένους φορείς. Ναι μεν είναι σαφές ότι, σύμφωνα με τη νομολογία που επικαλείται η προσφεύγουσα σχετικά με τη διαπίστωση παραβάσεως κράτους μέλους, πρέπει να θεωρηθεί ότι οι αρχές ενός κράτους που οφείλουν να εξασφαλίσουν την τήρηση των κανόνων του κοινοτικού δικαίου είναι τόσο οι αρχές της κεντρικής εξουσίας, οι αρχές ενός ομοσπόνδου κράτους όσο και οι αρχές τοπικής αυτοδιοίκησης ή οι αποκεντρωμένες αρχές του εν λόγω κράτους στο πλαίσιο των αντιστοιχών αρμοδιοτήτων τους, πρέπει όμως επίσης να υπομνησθεί ότι η προσφυγή στο πλαίσιο της οποίας το Δικαστήριο μπορεί να διαπιστώσει ότι ένα κράτος μέλος παρέβη μία από τις υποχρεώσεις που υπέχει στρέφεται μόνο κατά της κυβερνήσεως του κράτους αυτού, έστω και αν η παράβαση προκύπτει από την πράξη ή την παράλειψη των αρχών ενός ομοσπόνδου κράτους, μιας περιφέρειας ή μιας αυτόνομης κοινότητας (διατάξεις Région wallonne κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 7, και Regione Toscana κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα στη σκέψη 7). Επομένως, δεν μπορεί εγκύρως να γίνεται επίκληση της νομολογίας αυτής για να στηριχθεί η θέση της ευρείας ερμηνείας της εννοίας του κράτους που προβάλλει η προσφεύγουσα.
- 36 Ομοίως, τα επιχειρήματα τα οποία προβάλλει η προσφεύγουσα και τα οποία αντλούνται από τις ίδιες αρμοδιότητες των αυτόνομων κοινοτήτων στην ισπανική έννομη τάξη, καθώς και από τη διατύπωση της αποφάσεως του ισπανικού Tribunal Constitucional, πρέπει να απορριφθούν. Είναι αληθές ότι οι αυτόνομες κοινότητες έχουν ίδιες αρμοδιότητες οι οποίες τους ανατέθηκαν σύμφωνα με το ισπανικό Σύνταγμα και ότι η προπαρατεθείσα απόφαση του Tribunal constitucional, της 26ης Μαΐου 1994, αναφέρει ότι, δυνάμει των αρμοδιοτήτων αυτών, οι αυτόνομες κοινότητες έχουν συμφέρον να παρακολουθούν και να πληροφορούνται σχετικά με τη δραστηριότητα των κοινοτικών οργάνων και μπορούν προς τούτο να διατηρούν γραφεία στις Βρυξέλλες. Ωστόσο, πρέπει να τονισθεί ότι η απόφαση του Tribunal Constitucional επιλύει ένα πρόβλημα ισπανικού εσωτερικού δικαίου βάσει του ισπανικού Συντάγματος και ότι, στην προοπτική αυτή, υπενθυμίζει σαφώς ότι οι ιδρυτικές συνθήκες προβλέπουν τη συμμετοχή των κρατών μελών και μόνο στην κοινοτική δραστηριότητα και ότι τούτο αποκλείει την ύπαρξη σχέσεων μεταξύ των υποκρατικών φορέων, όπως είναι οι αυτόνομες κοινότητες, και των κοινοτικών

οργάνων, στις οποίες να μπορεί να θεμελιωθεί κατά οποιοδήποτε τρόπο η ευθύνη του Ισπανικού Κράτους. Εξάλλου, σύμφωνα με το Tribunal Constitucional, δεν είναι δυνατή η ύπαρξη των σχέσεων αυτών λόγω της ίδιας της δομής της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Εν πάση περιπτώσει, αρμόδια για την ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου είναι, σε τελική ανάλυση, τα κοινοτικά δικαστήρια, δυνάμει του άρθρου 220 ΕΚ.

- 37 Επί πλέον, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η αποστολή των αντιπροσωπειών των ισπανικών αυτών κοινοτήτων στις Βρυξέλλες συνίσταται στη διαχείριση των συμφερόντων των διοικήσεων που εκπροσωπούν, συμφερόντων τα οποία δεν συμπίπτουν κατ' ανάγκη με τα συμφέροντα των λοιπών αυτόνομων κοινοτήτων και με τα συμφέροντα του Βασιλείου της Ισπανίας, ως κράτους.
- 38 Η προσφεύγουσα δεν μπορεί να επικαλείται ούτε το γεγονός ότι υπαγόταν στο ίδιο καθεστώς ασφάλισης υγειονομικής περίθαλψης και στο ίδιο φορολογικό καθεστώς με αυτό στο οποίο υπάγεται το προσωπικό που εργάζεται στη Μόνιμη Αντιπροσωπεία του Βασιλείου της Ισπανίας στις Βρυξέλλες.
- 39 Πρέπει να υπομνησθεί, αφενός, ότι η σύμβαση περί της διπλής φορολογίας, που συνήφθη μερικά έτη μετά τον ΚΥΚ, προβλέπει στο άρθρο της 19, παράγραφος 1, ότι «οι αμοιβές, συμπεριλαμβανομένων των συντάξεων, που καταβάλλει ένα συμβαλλόμενο κράτος ή μία από τις πολιτικές υποδιαιρέσεις του ή ένας από τους οργανισμούς του τοπικής αυτοδιοίκησης [...] σε ένα φυσικό πρόσωπο για τις υπηρεσίες που παρέσχε στο κράτος αυτό ή σε μία από τις πολιτικές υποδιαιρέσεις του ή σε έναν από τους οργανισμούς του τοπικής αυτοδιοίκησης φορολογούνται μόνο στο εν λόγω κράτος». Η σύμβαση αυτή διακρίνει συνεπώς μεταξύ των υπηρεσιών που παρέχονται σ' ένα κράτος και των υπηρεσιών που παρέχονται σε μια πολιτική υποδιάρθρωση ενός κράτους, διάκριση στην οποία δεν προβαίνει το άρθρο 4 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ.
- 40 Αφετέρου, όσον αφορά το καθεστώς ασφάλισης υγειονομικής περίθαλψης, τα έντυπα E 106 και E 111 απλώς πιστοποιούν το δικαίωμα ενός προσώπου να τύχει υγειονομικής περίθαλψης σε μια χώρα άλλη από εκείνη στην οποία κανονικά είναι ασφαλισμένο ή ήταν ασφαλισμένο στο παρελθόν. Όσον αφορά το έντυπο E 106,

πρέπει να σημειωθεί επί πλέον ότι χορηγείται όχι μόνο στους διπλωμάτες και στα λοιπά μέλη της μόνιμης αντιπροσωπείας του Βασιλείου της Ισπανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά και σε πολλές άλλες κατηγορίες προσώπων που εργάζονται εκτός του ισπανικού εδάφους.

- 41 Τέλος, όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας που αντλείται από τη συμμετοχή των εκπροσώπων των αυτόνομων κοινοτήτων στις συμβουλευτικές επιτροπές της Επιτροπής, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η εξαίρεση που περιλαμβάνεται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', δεύτερη περίπτωση, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ δεν μπορεί να περιορίζεται στα πρόσωπα και μόνο που ανήκαν στο προσωπικό ενός άλλου κράτους ή ενός διεθνούς οργανισμού, καθόσον καλύπτει όλες «τις καταστάσεις που προκύπτουν από την παροχή υπηρεσιών σε άλλο κράτος ή διεθνή οργανισμό» (αποφάσεις του Πρωτοδικείου Διαμαντάρας κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 52, και της 3ης Μαΐου 2001, T-60/00, Λιάσκου κατά Συμβουλίου, Συλλογή Υπ.Υπ. 2001, I-A-107 και II-489, σκέψη 49). Το ευεργέτημα της εξαιρέσεως που προβλέπει το εν λόγω άρθρο 4 απαιτεί, ωστόσο, να είχε ο ενδιαφερόμενος άμεσους νομικούς δεσμούς με το οικείο κράτος ή με τον οικείο διεθνή οργανισμό, πράγμα που συνάδει με την αυτονομία την οποία απολαμβάνουν τα κράτη και τα θεσμικά όργανα όσον αφορά την εσωτερική οργάνωση των υπηρεσιών τους και η οποία τους παρέχει τη δυνατότητα να καλούν τρίτα πρόσωπα μη ανήκοντα στην ιεραρχική τους δομή να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους για την εκτέλεση πολύ συγκεκριμένων εργασιών (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 22ας Μαρτίου 1995, T-43/93, Lo Giudice κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή Υπ.Υπ. 1995, σ. I-A-57 και II-189, σκέψη 36, και της 11ης Σεπτεμβρίου 2002, T-127/00, Nevin κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2002, σ. I-A-149 και II-781, σκέψη 51).
- 42 Συναφώς, αρκεί να διαπιστωθεί ότι η προσφεύγουσα αναγνώρισε ρητώς κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση ότι ουδέποτε ανήκε στην ισπανική αντιπροσωπεία που μετείχε στις συνεδριάσεις των οργάνων του Συμβουλίου και της Επιτροπής που πραγματοποιήθηκαν κατά την περίοδο αναφοράς που ισχύει γι' αυτήν. Ομοίως, η προσφεύγουσα δεν προέβαλε ότι είχε ενδεχομένως διατηρήσει κάποιον άμεσο νομικό δεσμό με την κεντρική κυβέρνηση του Ισπανικού Κράτους βάσει του οποίου θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι παρέσχε υπηρεσίες για το Ισπανικό Κράτος κατά την περίοδο αυτή.
- 43 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι η προσφεύγουσα παρέσχε υπηρεσίες σε κράτος κατά την έννοια του άρθρου 4 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ.

44 Κατόπιν των προεκτεθέντων, ο πρώτος λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από εσφαλμένη εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών

— Επιχειρήματα των διαδίκων

45 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή πλανήθηκε κατά την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών, καθόσον η συνήθης διαμονή της και το κέντρο των συμφερόντων της, κατά την περίοδο αναφοράς που προβλέπει το άρθρο 4 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, ήταν ανέκαθεν στην Ισπανία και όχι στο Βέλγιο. Η διαμονή στις Βρυξέλλες κατά την άσκηση της επαγγελματικής της δραστηριότητας στην υπηρεσία του Patronat ήταν απλώς προσωρινή και δευτερεύουσα, οπότε η προσφεύγουσα δικαιούται το επίδομα αποδημίας που προβλέπει το άρθρο 4 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ. Προς στήριξη του ισχυρισμού της αυτού, η προσφεύγουσα προβάλλει τα ακόλουθα στοιχεία που αποδεικνύουν ότι το κέντρο των συμφερόντων της και η συνήθης διαμονή της βρίσκονταν πάντοτε στη Βαρκελώνη (Ισπανία):

— κύρια διαμονή στη Βαρκελώνη, στην οικία της οικογενείας της, και εγγραφή στο δημοτολόγιο του Δήμου της Βαρκελώνης, όπου ήταν εγγεγραμμένη στους εκλογικούς καταλόγους, ασκούσε τα εκλογικά της δικαιώματα και ανανέωνε την ταυτότητά της,

— σύμβαση εργασίας ισπανικού δικαίου, συναφθείσα στη Βαρκελώνη και διεπόμενη από την ισπανική νομοθεσία στον τομέα του φορολογικού και κοινωνικοασφαλιστικού δικαίου,

— καταβολή των φόρων στην Ισπανία, όπου υπέβαλλε την ετήσια φορολογική της δήλωση ως Ισπανίδα μισθωτή εργαζόμενη υποκείμενη στο άρθρο 19 της συμβάσεως περί της διπλής φορολογίας,

- ασφάλιση ιατρικής περίθαλψης διεπόμενη από το ισπανικό δίκαιο βάσει του εντύπου E 111, κατόπιν βάσει του εντύπου E 106, ως προσωπικό αποσπασμένο στις Βρυξέλλες,
- άνοιγμα τραπεζικού λογαριασμού και σύναψη ασφαλίσεως ζωής στη Βαρκελώνη,
- ενυπόθηκο δάνειο συναφθέν στη Βαρκελώνη, για την κτήση της κυριότητας διαμερίσματος στην πόλη αυτή.

⁴⁶ Η προσφεύγουσα προσθέτει ότι οι δεσμοί που διατήρησε με την Ισπανία είναι σημαντικότεροι από εκείνους που συνήθως διατηρούνται με τη χώρα διαμονής των γονέων, δεδομένου ότι πραγματοποίησε τις πανεπιστημιακές και μεταπτυχιακές σπουδές της στην Βαρκελώνη και άσκησε επίσης επαγγελματική δραστηριότητα στην πόλη αυτή προτού τοποθετηθεί από το Patronat στην αντιπροσωπεία των Βρυξελλών. Περαιτέρω, το γεγονός ότι ελάμβανε «συμπληρωματικό ποσό λόγω εκπατρισμού», βάσει της συμβάσεως που συνήψε με το Patronat, ουδόλως σημαίνει ότι κατοικούσε στις Βρυξέλλες, καθόσον σκοπός του ποσού αυτού ήταν ακριβώς να αποζημιώσει την προσφεύγουσα για προσωρινή και όχι οριστική διαμονή στις Βρυξέλλες και εδικοιολογείτο από την έλλειψη διαρκών δεσμών στο Βέλγιο.

⁴⁷ Η Επιτροπή φρονεί ότι η αιτίαση πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη, καθόσον η προσφεύγουσα είχε συνήθη διαμονή και ασκούσε την κύρια επαγγελματική της δραστηριότητα στις Βρυξέλλες από το 1993 και καθ' όλη την περίοδο αναφοράς που προβλέπει το άρθρο 4 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, χωρίς να μπορούν τα στοιχεία που αυτή προβάλλει να αποδείξουν το αντίθετο.

⁴⁸ Κατά την Επιτροπή, τα στοιχεία που προβάλλει η προσφεύγουσα δεν είναι παρά συνήθεις δεσμοί που κάθε πρόσωπο διατηρεί με τη χώρα καταγωγής του και δεν

μπορούν να αποδείξουν ότι το διαρκές κέντρο των συμφερόντων της βρισκόταν στην Ισπανία. Επιπλέον, η πληρωμή φόρου εισοδήματος στην Ισπανία απορρέει απλώς από την εφαρμογή του άρθρου 19 της συμβάσεως περί της διπλής φορολογίας και η πρόσβαση στις υπηρεσίες ιατρικής περιθάλψεως στο Βέλγιο βάσει των εντύπων E 111 και E 106 αποδεικνύουν ακριβώς ότι η προσφεύγουσα κατοικούσε στο Βέλγιο. Επιπλέον, η ίδια η προσφεύγουσα ανέφερε στην προσφυγή της ότι η σύμβαση εργασίας που είχε συνάψει προέβλεπε τη χορήγηση επιδόματος αποδημίας συνδεδεμένου με την κατάστασή της ως προσωπικού αποσπασμένου στις Βρυξέλλες. Αν επρόκειτο μόνο για προσωρινές παραμονές και όχι για πραγματική κατοικία, μια τέτοια αποζημίωση δεν θα είχε κανένα νόημα.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

⁴⁹ Το άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ ορίζει ότι το επίδομα αποδημίας χορηγείται στον υπάλληλο ο οποίος δεν είναι και δεν υπήρξε ποτέ υπήκοος του κράτους στο έδαφος του οποίου ευρίσκεται ο τόπος υπηρεσίας του και ο οποίος δεν είχε μόνιμη διαμονή ή δεν άσκησε κατά συνήθη τρόπο, επί πέντε έτη λήγοντα έξι μήνες πριν από την ανάληψη των καθηκόντων του, την κυρία επαγγελματική δραστηριότητά του στο έδαφος του εν λόγω κράτους.

⁵⁰ Για τον καθορισμό των καταστάσεων αυτών, έχει τονιστεί στη νομολογία ότι το άρθρο 4 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ έχει την έννοια ότι χρησιμοποιεί ως πρωταρχικό κριτήριο, όσον αφορά τη χορήγηση του επιδόματος αποδημίας, τη συνήθη διαμονή του υπαλλήλου, πριν από την ανάληψη των καθηκόντων του. Επιπλέον, η έννοια της αποδημίας εξαρτάται επίσης από την υποκειμενική κατάσταση του υπαλλήλου, ήτοι από τον βαθμό ενσωμάτωσής του στο νέο περιβάλλον, ο οποίος μπορεί να αποδειχθεί, για παράδειγμα, με τη συνήθη διαμονή του ή με την προηγούμενη άσκηση κύριας επαγγελματικής δραστηριότητας (προπαρατεθείσα απόφαση De Angelis κατά Επιτροπής, σκέψη 13· απόφαση του Πρωτοδικείου της 8ης Απριλίου 1992, T-18/91, Costacurta Gelabert κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-1655, σκέψη 42· βλ. επίσης, υπό την έννοια αυτή, απόφαση του Δικαστηρίου της 9ης Οκτωβρίου 1984, 188/83, Witte κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή 1984, σ. 3465, σκέψη 8).

- 51 Η συνήθης διαμονή (κατοικία) αποτελεί τον τόπο στον οποίο ο ενδιαφερόμενος καθόρισε, με τη βούληση να του προσδώσει σταθερό χαρακτήρα, το μόνιμο ή σύνθητες κέντρο των συμφερόντων του. Για τον καθορισμό της συνήθους διαμονής (κατοικίας), πρέπει να λαμβάνονται υπόψη όλα τα πραγματικά στοιχεία που τη συνιστούν και, ιδίως, η πραγματική διαμονή των ενδιαφερομένων (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Σεπτεμβρίου 1994, C-452/93 P, Magdalena Fernández κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. I-4295, σκέψη 22· αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 10ης Ιουλίου 1992, T-63/91, Benzler κατά Επιτροπής, Συλλογή 1992, σ. II-2095, σκέψη 17, και της 28ης Σεπτεμβρίου 1993, T-90/92, Magdalena Fernández κατά Επιτροπής, Συλλογή 1993, σ. II-971, σκέψη 27).
- 52 Πρέπει να υπομνησθεί ότι η περίοδος αναφοράς που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για την εφαρμογή του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', του παραρτήματος VII εκτείνεται μεταξύ της 16ης Μαΐου 1996 και της 15ης Μαΐου 2001, καθόσον η προσφεύγουσα ανέλαβε καθήκοντα έξι μήνες μετά την τελευταία αυτή ημερομηνία, ήτοι στις 16 Νοεμβρίου 2001.
- 53 Από τα στοιχεία της δικογραφίας προκύπτει όμως σαφώς ότι η προσφεύγουσα είχε τη συνήθη διαμονή της και άσκησε την κύρια επαγγελματική της δραστηριότητα από τις 15 Ιανουαρίου 1993 και μέχρι τον Νοέμβριο του 2001 στις Βρυξέλλες.
- 54 Η προσφεύγουσα ανέφερε στη διοικητική της ένσταση και στο από 18 Ιανουαρίου 2002 σημειώμά της ότι είχε εργαστεί μέχρι τις 15 Νοεμβρίου 2001, για μια περίοδο οκτώ ετών, στην αντιπροσωπεία της Κυβερνήσεως της Καταλονίας στα κοινοτικά όργανα στις Βρυξέλλες.
- 55 Η σύμβαση εργασίας που συνήφθη μεταξύ της προσφεύγουσας και του Patronat στις 15 Ιανουαρίου 1993 και η οποία διέπει την παροχή υπηρεσιών της προσφεύγουσας προς το Patronat μέχρι την ανάληψη υπηρεσίας στην Επιτροπή, ήτοι επί εννέα περίπου έτη, ανέφερε, στη δεύτερη διάταξή της, ότι η προσφεύγουσα είχε προσληφθεί ως μέλος του διοικητικού προσωπικού που παρείχε τις υπηρεσίες του «στο γραφείο Βρυξελλών του φορέα».

- 56 Η έβδομη διάταξη της συμβάσεως προέβλεπε ότι η προσφεύγουσα ελάμβανε πρόσθετο επίδομα, συνδεδεμένο με το γεγονός ότι οι υπηρεσίες «[παρείχοντο] στο Βέλγιο», και διέθετε δύο αεροπορικά εισιτήρια λόγω της παροχής των υπηρεσιών της στο εξωτερικό, ήτοι για το δρομολόγιο Βρυξέλλες-Βαρκελώνη-Βρυξέλλες. Η ίδια η προσφεύγουσα δέχθηκε με την προσφυγή της ότι ελάμβανε το πρόσθετο επίδομα «λόγω εκπατρισμού, ως προσωπικό αποσπασμένο στην αντιπροσωπεία των Βρυξελλών». Τα πρόσθετα αυτά ποσά όμως χορηγούνται για να αντισταθμιστούν οι δυσχέρειες τις οποίες κατ' ανάγκη συνεπάγεται το γεγονός ότι ο υπάλληλος ζει και εργάζεται σε μια χώρα διαφορετική από τη δική του, καθώς και, σε ορισμένες χώρες, το υψηλότερο κόστος διαβιώσεως.
- 57 Η όγδοη διάταξη της συμβάσεως ανέφερε ότι τα ποσά των μισθών που προέβλεπε η σύμβαση θα αναπροσαρμόζονταν με βάση, μεταξύ άλλων, την «αύξηση του ΔΤΚ ([δ]είκτη [τ]ιμών [κ]αταναλωτή) που εγκρίνονται επίσημα [...] στο Βέλγιο». Τέλος, η δέκατη διάταξη της συμβάσεως χορηγούσε πέντε πρόσθετες μέρες αδειάς λόγω του ότι η προσφεύγουσα παρείχε υπηρεσίες στο Βέλγιο.
- 58 Από τα προεκτεθέντα στοιχεία προκύπτει ότι, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που καθόριζε η σύμβασή της με το Patronat, η προσφεύγουσα είχε προσληφθεί, ήδη από την αρχή της επαγγελματικής της σχέσης με τον φορέα αυτό, για να αποσπασθεί στις Βρυξέλλες. Κατά συνέπεια, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, κατά την περίοδο αναφοράς, η προσφεύγουσα κατοικούσε και ασκούσε την κύρια επαγγελματική της δραστηριότητα, κατά την έννοια του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, στις Βρυξέλλες, όπου είχε μεταφέρει το κέντρο των συμφερόντων της.
- 59 Περαιτέρω, τα στοιχεία που προβάλλει η προσφεύγουσα για να αποδείξει ότι το κέντρο των συμφερόντων της βρισκόταν στην Ισπανία κατά την περίοδο αναφοράς δεν μπορούν να θέσουν εν αμφιβόλω το συμπέρασμα που διατυπώθηκε στην προηγούμενη σκέψη.
- 60 Συγκεκριμένα, ακόμη και αν γίνει δεκτό ότι από ορισμένα από τα στοιχεία που προέβαλε η προσφεύγουσα προκύπτει η διατήρηση μιας σειράς δεσμών με την

Ισπανία, από την κατοχή πιστοποιητικού κατοικίας ή εγγραφής στο δημοτολόγιο της Βαρκελώνης, από την εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους της πόλεως αυτής, από την άσκηση των πολιτικών δικαιωμάτων και από τη διατήρηση φορολογικής κατοικίας στην πόλη αυτή δεν μπορεί να αποδεχθεί ότι το μόνιμο κέντρο των συμφερόντων της βρισκόταν ακόμα στην Ισπανία (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 28ης Σεπτεμβρίου 1993, Magdalena Fernández κατά Επιτροπής, σκέψη 30, και της 27ης Σεπτεμβρίου 2000, T-317/99, Lemaître κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2000, I-A-191 και II-867, σκέψη 57).

- 61 Ομοίως, το γεγονός ότι η προσφεύγουσα διέθετε περιουσιακά συμφέροντα και στοιχεία στην Ισπανία, όπως η διατήρηση τραπεζικού λογαριασμού και συμβάσεως ασφάλισης ζωής ή η κυριότητα ακινήτου στην Βαρκελώνη δεν μπορούν να αποδείξουν, αυτά και μόνο, ότι το μόνιμο κέντρο των συμφερόντων της προσφεύγουσας βρισκόταν στη χώρα αυτή (βλ., υπό την έννοια αυτή, αποφάσεις του Πρωτοδικείου, Magdalena Fernández κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 30, και Λιάσκου κατά Συμβουλίου, προπαρατεθείσα, σκέψη 63). Επιπλέον, όσον αφορά την αγορά διαμερίσματος στη Βαρκελώνη, πρέπει να σημειωθεί ότι η προσφεύγουσα δεν αμφισβητεί ότι η αγορά αυτή πραγματοποιήθηκε το 1989, ήτοι πολύ πριν από την απόσπασή της στις Βρυξέλλες τον Ιανουάριο του 1993 και πολύ πριν από την έναρξη της περιόδου αναφοράς, τον Μάιο του 1996.
- 62 Τέλος, η πρόσβαση σε ιατρική περίθαλψη στο Βέλγιο μέσω των εντύπων E 111 και E 106, καθώς και η καταβολή των αμοιβών και η πληρωμή φόρων στην Ισπανία κατ' εφαρμογήν του άρθρου 19 της συμβάσεως περί της διπλής φορολογίας όχι μόνο δεν αποδεικνύουν, όπως ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, ότι το κέντρο συμφερόντων της βρισκόταν στην Ισπανία κατά την περίοδο αναφοράς, αλλά αποδεικνύουν ακριβώς ότι μετακινήθηκε για μια μακρά περίοδο εκτός του ισπανικού εδάφους και, κατά συνέπεια, ότι είχε συνήθη διαμονή και εργασία σε άλλη χώρα, εν προκειμένω, στο Βέλγιο.
- 63 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η Επιτροπή ουδόλως πλανήθηκε κατά την εκτίμηση των πραγματικών περιστατικών όσον αφορά την προσωπική κατάσταση της προσφεύγουσας και ορθώς κατέληξε στο ότι αυτή δεν edικαιούτο το επίδομα αποδημίας.

64 Ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως πρέπει συνεπώς να απορριφθεί.

Επί του τρίτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παράβαση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως

— Επιχειρήματα των διαδίκων

65 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι η αιτιολογία της αποφάσεως της 10ης Ιουνίου 2002 είναι προδήλως ανεπαρκής. Η Επιτροπή δεν ζήτησε πρόσθετα πληροφοριακά στοιχεία και καλύφθηκε πίσω από μια τυπική διάταξη η οποία δεν επιτρέπει την κατανόηση των λόγων για τους οποίους τα προβαλλόμενα συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά δεν δικαιολογούσαν τη χορήγηση του επιδόματος αποδημίας.

66 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι ο λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, καθόσον η απόφαση της 10ης Ιουνίου 2002 εκθέτει σαφώς τους λόγους για τους οποίους το επίδομα αποδημίας και τα συνδεδόμενα με αυτό επιδόματα δεν χορηγήθηκαν στην προσφεύγουσα.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

67 Πρέπει να υπομνησθεί ότι σκοπός της υποχρέωσης αιτιολογήσεως είναι, αφενός, να παράσχει στον ενδιαφερόμενο επαρκείς ενδείξεις για να εκτιμήσει το βάσιμο της αποφάσεως που έλαβε η διοίκηση και τη σκοπιμότητα ασκήσεως προσφυγής ενώπιον του Πρωτοδικείου και, αφετέρου, να παράσχει τη δυνατότητα στο Πρωτοδικείο να ασκήσει τον έλεγχό του. Το εύρος της υποχρέωσης αυτής πρέπει να εκτιμάται με βάση τις συγκεκριμένες περιστάσεις, ιδίως το περιεχόμενο της

πράξεως, τη φύση των προβαλλομένων λόγων και το συμφέρον που ο αποδέκτης μπορεί να έχει για να λάβει εξηγήσεις (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 26ης Ιανουαρίου 1995, T-60/94, Pierrat κατά Δικαστηρίου, Συλλογή Υπ.Υπ. 1995, σ. I-A-23 και II-77, σκέψεις 31 και 32 της 9ης Μαρτίου 2000, T-10/99, Vicente Nuñez κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2000, σ. I-A-47 και II-203, σκέψη 41, και της 31ης Ιανουαρίου 2002, T-206/00, Hult κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2002, σ. I-A-19 και II-81, σκέψη 27).

- 68 Εν προκειμένω, πρέπει να τονιστεί ότι η απόφαση της 10ης Ιουνίου 2002 περί απορρίψεως της διοικητικής ενστάσεως της προσφεύγουσας αναφέρει χωρίς διαφορούμενα ότι η προσφεύγουσα δεν δικαιούται το επίδομα αποδημίας, καθόσον η επαγγελματική της δραστηριότητα στο γραφείο του Patronat στις Βρυξέλλες μεταξύ της 15ης Ιανουαρίου 1993 και της 15ης Νοεμβρίου 2001 δεν μπορεί να υπαχθεί στην εξαίρεση που αφορά «παροχή υπηρεσιών σε άλλο κράτος» η οποία προβλέπεται στο άρθρο 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ, εκθέτοντας τους λόγους της εκτιμήσεως αυτής. Επιπλέον, η απόφαση της 10ης Ιουνίου 2002 αναφέρει ρητώς ότι, δεδομένου ότι δεν υπήρχε δυνατότητα «εξουδετερώσεως» της περιόδου αναφοράς που πρέπει να ληφθεί υπόψη (από τις 16 Μαΐου 1996 μέχρι τις 15 Μαΐου 2001), η αρμόδια υπηρεσία ορθώς αρνήθηκε να χορηγήσει το επίδομα στην προσφεύγουσα, καθόσον η προσφεύγουσα κατοικούσε και ασκούσε τις επαγγελματικές της δραστηριότητες, κατά την περίοδο αυτή αναφοράς, στις Βρυξέλλες. Συνεπώς, οι εξηγήσεις που παρέσχε η Επιτροπή με την απόφαση της 10ης Ιουνίου 2002 ανταποκρίνονται σε μεγάλο βαθμό στις σχετικές με την αιτιολογία απαιτήσεις.
- 69 Επιπλέον, η προσφεύγουσα αναγνωρίζει, τόσο με τη διοικητική της ένσταση όσο και με την προσφυγή της (σημείο 17), ότι είχε πληροφορηθεί, κατά τη συνομιλία της με τη ΓΔ «Προσωπικό και Διοίκηση» που αποσκοπούσε στον καθορισμό των δικαιωμάτων της κατά την ανάληψη υπηρεσίας, σχετικά με το γεγονός ότι το γραφείο του Patronat στις Βρυξέλλες, ως αντιπροσωπεία της Κυβερνήσεως της Καταλονίας στα κοινοτικά θεσμικά όργανα, δεν μπορούσε να θεωρηθεί κρατική υπηρεσία κατά την έννοια του άρθρου 4 του παραρτήματος VII του ΚΥΚ.
- 70 Επομένως, η προσφεύγουσα είχε πλήρως γνώση των λόγων για τους οποίους η ΑΔΑ αρνήθηκε να της χορηγήσει το επίδομα αποδημίας.

- 71 Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ο λόγος ακυρώσεως που αντλείται από παράβαση της υποχρέωσης αιτιολογήσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

Επί του τετάρτου λόγου ακυρώσεως, που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως

— Επιχειρήματα των διαδίκων

- 72 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει ότι υπέστη δυσμενή διάκριση σε σχέση με άλλους υπαλλήλους που εργάστηκαν, κατά την περίοδο αναφοράς, σε αντιπροσωπείες περιφερειών άλλων κρατών μελών στις Βρυξέλλες, όπως είναι οι αντιπροσωπείες των γερμανικών ομοσπόνδων κρατών ή των «ομοσπονδιών των δήμων του Ηνωμένου Βασιλείου», και οι οποίοι υπήχθησαν στην εξαίρεση της «παροχής υπηρεσιών σε άλλο κράτος» που προβλέπει το άρθρο 4, παράγραφος 1, του παραρτήματος VII του ΚΥΚ.
- 73 Η προσφεύγουσα υπενθυμίζει ότι η ίση μεταχείριση αποτελεί γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου η οποία εφαρμόζεται στον τομέα των υπαλληλικών υποθέσεων. Η αρχή αυτή παραβιάζεται όταν δύο κατηγορίες προσώπων που τελούν σε πραγματικές ή έννομες καταστάσεις που δεν παρουσιάζουν ουσιώδεις διαφορές τυγχάνουν διαφορετικής μεταχείρισης ή όταν διαφορετικές καταστάσεις αντιμετωπίζονται κατά τον ίδιο τρόπο (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 2ας Απριλίου 1998, T-86/97, Αποστολίδης κατά Δικαστηρίου, Συλλογή Υπ.Υπ. 1998, σ. I-A-167 και II-521, σκέψη 61, και της 1ης Ιουνίου 1999, T-114/98 και T-115/98, Rodríguez Pérez κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1999, σ. I-A-97 και II-529, σκέψη 75). Η προσφεύγουσα αναφέρει την περίπτωση του W., ο οποίος εργάστηκε για περισσότερα από πέντε έτη σε αντιπροσωπεία γερμανικού ομοσπόνδου κράτους στις Βρυξέλλες, δυνάμει δημόσιας συμβάσεως εργασίας συναφθείσας στη Γερμανία και προβλέπουσας την απόσπαση στις Βρυξέλλες, και στον οποίο η Επιτροπή αναγνώρισε το δικαίωμα επί του επιδόματος αποδημίας.

- 74 Η Επιτροπή φρονεί ότι ο λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, καθόσον δεν προέβη σε καμία δυσμενή διάκριση. Όσον αφορά τη συγκεκριμένη περίπτωση του W., τα πραγματικά περιστατικά που εκθέτει η προσφεύγουσα είναι ανακριβή, καθόσον, ναί μεν είναι αληθές ότι στον συγκεκριμένο υπάλληλο χορηγήθηκε το επίδομα αποδημίας, πλην όμως η χορήγηση αυτή στηρίχθηκε στο ότι δεν κατοικούσε και δεν ασκούσε την επαγγελματική του δραστηριότητα στις Βρυξέλλες κατά τη διάρκεια μέρους της περιόδου αναφοράς που εφαρμόστηκε και όχι στην εξουδετέρωση του χρόνου εργασίας σε ένα γερμανικό ομόσπονδο κράτος. Η Επιτροπή είναι στη διάθεση του Πρωτοδικείου για να διαβιβάσει, αν κριθεί σκόπιμο, τα σχετικά έγγραφα που μπορούν να δικαιολογήσουν τον ισχυρισμό αυτόν.
- 75 Η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, εν πάση περιπτώσει, ουδείς μπορεί να επικαλεστεί υπέρ αυτού παράνομη πράξη διαπραχθείσα υπέρ άλλου (απόφαση Witte κατά Κοινοβουλίου, προπαρατεθείσα, σκέψη 15, και απόφαση του Πρωτοδικείου της 22ας Φεβρουαρίου 2000, T-22/99, Rose κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 2000, σ. I-A-27 και II-115, σκέψη 39).

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 76 Κατά πάγια νομολογία, η γενική αρχή της ίσης μεταχειρίσεως αποτελεί θεμελιώδη αρχή του κοινοτικού δικαίου. Σύμφωνα με την αρχή αυτή, οι παρεμφερείς καταστάσεις δεν πρέπει να αντιμετωπίζονται κατά διαφορετικό τρόπο, εκτός αν η διαφοροποίηση δικαιολογείται αντικειμενικώς (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 19ης Οκτωβρίου 1977, 117/76 και 16/77, Ruckdeschell κ.λπ., Συλλογή τόμος 1977, σ. 531, σκέψη 7· της 8ης Οκτωβρίου 1980, 810/79, Überschär, Συλλογή τόμος 1980/III, σ. 43, σκέψη 16, και της 16ης Οκτωβρίου 1980, 147/79, Hochstrass κατά Δικαστηρίου, Συλλογή τόμος 1980/III, σ. 191, σκέψη 7· απόφαση του Πρωτοδικείου της 26ης Σεπτεμβρίου 1990, T-48/89, Beltrante κ.λπ. κατά Συμβουλίου, Συλλογή 1990, σ. II-493, σκέψη 34). Έτσι, υφίσταται παραβίαση της αρχής της ισότητας όταν δύο κατηγορίες προσώπων, των οποίων η πραγματική και έννομη κατάσταση δεν παρουσιάζουν ουσιώδεις διαφορές, τυγχάνουν διαφορετικής μεταχειρίσεως ή όταν διαφορετικές καταστάσεις αντιμετωπίζονται κατά τον ίδιο τρόπο (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 15ης Μαρτίου 1994, T-100/92, La Pietra κατά Επιτροπής, Συλλογή Υπ.Υπ. 1994, σ. I-A-83 και II-275, σκέψη 50, και της 16ης Απριλίου 1997, T-66/95, Winter κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. II-637, σκέψη 55).

- 77 Πρέπει να υπομνησθεί ότι, όπως ορθώς υποστηρίζει η Επιτροπή, της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως μπορεί να γίνεται επίκληση μόνο στο πλαίσιο της τηρήσεως της νομιμότητας (απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Ιουλίου 1972, 55/71 έως 76/71, 86/71, 87/71 και 95/71, Besnard κ.λπ. κατά Επιτροπής, Rec. 1972, σ. 543, σκέψη 39, και προπαρατεθείσα απόφαση του Πρωτοδικείου της 28ης Σεπτεμβρίου 1993, Magdalena Fernández κατά Επιτροπής, σκέψη 38) και ότι ουδείς μπορεί να επικαλείται υπέρ αυτού παρανομία που διαπράχθηκε προς όφελος τρίτου (απόφαση Witte κατά Κοινοβουλίου, προπαρατεθείσα, σκέψη 15, και απόφαση Rose κατά Επιτροπής, προπαρατεθείσα, σκέψη 39).
- 78 Εν προκειμένω, στο πλαίσιο της εξετάσεως του λόγου ακυρώσεως που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 4, παράγραφος 1, στοιχείο α', του παραρτήματος VII του ΚΥΚ κρίθηκε ότι η έκφραση «παροχή υπηρεσιών σε άλλο κράτος» που περιέχεται στη διάταξη αυτή πρέπει να ερμηνευθεί ως μη αφορώσα τις υπηρεσίες που παρέχονται για τις κυβερνήσεις των πολιτικών υποδιαίρέσεων των κρατών.
- 79 Επομένως, ακόμη και στην περίπτωση κατά την οποία η Επιτροπή θα είχε πράγματι χορηγήσει στον συγκεκριμένο υπάλληλο επίδομα αποδημίας λόγω του ότι ο χρόνος εργασίας στην αντιπροσωπεία ενός γερμανικού ομόσπονδου κράτους στις Βρυξέλλες καλυπτόταν από την εξαίρεση της «παροχής υπηρεσιών σε άλλο κράτος», η προσφεύγουσα δεν μπορεί εγκύρως να επικαλεσθεί την παρανομία αυτή για να στηρίξει ισχυρισμό περί παραβιάσεως της αρχής της ισότητας.
- 80 Εν πάση περιπτώσει, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η Επιτροπή, απαντώντας σε γραπτή ερώτηση του Πρωτοδικείου σχετικά με την πολιτική την οποία αυτή εφάρμοσε στον τομέα αυτό κατά τα δέκα τελευταία έτη, υποστήριξε έντονα ότι ουδέποτε ακολούθησε διοικητική πρακτική συνιστάμενη στην εξουδετέρωση του χρόνου εργασίας που παρασχέθηκε στην υπηρεσία των ευρισκομένων στις Βρυξέλλες αντιπροσωπειών των ομοσπόνδων κρατών και στη χορήγηση, στη βάση αυτή, του επιδόματος αποδημίας στους υπαλλήλους οι οποίοι είχαν στο παρελθόν εργαστεί στις αντιπροσωπείες αυτές κατά την αντίστοιχη περίοδο αναφοράς τους. Περαιτέρω, η Επιτροπή επανέλαβε, εκ νέου, την απάντησή της προς το Πρωτοδικείο, ότι η περίπτωση του W., την οποία επικαλέστηκε η προσφεύγουσα για να στηρίξει παραβίαση της αρχής ίσης μεταχειρίσεως, είναι εσφαλμένη, καθόσον το επίδομα αποδημίας του χορηγήθηκε λόγω του ότι δεν κατοικούσε στις Βρυξέλλες καθ' όλη την περίοδο αναφοράς που εφαρμόστηκε σ' αυτόν. Η προσφεύγουσα όμως

ουδόλως αμφισβήτησε ούτε αντέδρασε, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, στις εξηγήσεις που παρέσχε η Επιτροπή όσον αφορά την ανακρίβεια των πραγματικών περιστατικών που επικαλέσθηκε σχετικά με την κατάσταση του W.

- 81 Υπό τις συνθήκες αυτές και χωρίς να χρειάζεται να ζητηθεί από την Επιτροπή η προσκόμιση του προσωπικού φακέλου του συγκεκριμένου υπαλλήλου, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ουδεμία απεδείχθη παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως.
- 82 Επομένως, ο λόγος ακυρώσεως που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως δεν μπορεί να γίνει δεκτός.

Επί των αποζημιώσεων που συνδέονται με το επίδομα αποδημίας

- 83 Η προσφεύγουσα ζητεί την εφαρμογή της νομολογίας, σύμφωνα με την οποία η ημερήσια αποζημίωση και η αποζημίωση εγκαταστάσεως της οφείλονται αυτομάτως σε περίπτωση αναγνώρισεως του δικαιώματός της επί του επιδόματος αποδημίας (απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Μαΐου 1998, C-62/97 P, Επιτροπή κατά Lozano Palacios, Συλλογή 1998, σ. I-3273).
- 84 Δεδομένου ότι το Πρωτοδικείο διαπίστωσε ότι η προσφεύγουσα δεν δικαιούται το επίδομα αποδημίας, το αίτημα αυτό πρέπει να απορριφθεί.
- 85 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

⁸⁶ Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα έξοδα, εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Ωστόσο, σύμφωνα με το άρθρο 88 του ίδιου κανονισμού, στις διαφορές μεταξύ των Κοινοτήτων και των υπαλλήλων τους, τα όργανα φέρουν τα έξοδά τους. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να αποφασιστεί ότι έκαστος διάδικος θα φέρει τα έξοδά του.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πρώτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή.
- 2) Έκαστος διάδικος φέρει τα έξοδά του.

Cooke

García-Valdecasas

Trstenjak

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 25 Οκτωβρίου 2005.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

E. Coulon

R. García-Valdecasas